

U K Ł A D

o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką,
podpisany w Warszawie dnia 10 marca 1947 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BOLESŁAW BIERUT

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu dziesiątym marca tysiąc dziewięćset czterdziestego siódmego roku podpisany został w Warszawie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czechosłowackiej Układ o Przyjaźni i Wzajemnej Pomocy o następującym brzmieniu dosłownym:

U K Ł A D
O PRZYJAZNI I WZAJEMNEJ POMOCY
 między
RZECZĄSPOLITĄ POLSKĄ
 a
REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
 i Prezydent Republiki Czechosłowackiej,
 dążąc do zapewnienia pokojowego roz-
 woju obu krajów słowiańskich, które grani-
 cząc bezpośrednio z Niemcami, były w ciągu
 całych swych dziejów przedmiotem niemiec-
 kiej zaborczości, zagrażającej niejednokrotnie
 samemu ich istnieniu,

wyciągając wnioski z doświadczeń ostat-
 niej wojny, która postawiła obydwie Kraje
 w obliczu śmiertelnego niebezpieczeństwa,

świadomi żywotnych interesów, które po-
 siadają obydwie Kraje we wspólnej obronie
 na wypadek wznowienia przez Niemcy poli-
 tyki agresji przeciwko ich wolności, niepodle-
 głości i całości terytorialnej,

w przekonaniu, że wspólna obrona przed
 takim niebezpieczeństwem leży w interesie
 utrzymania pokoju powszechnego i bezpie-
 czeństwa międzynarodowego, co jest najwyż-
 szym celem Organizacji Narodów Zjednoczo-
 nych, do której obydwie Kraje należą,

zdając sobie sprawę z tego, że przyjaźń
 i ścisła współpraca między Rzeczpospolitą
 Polską i Republiką Czechosłowacką odpowia-
 da najżywotniejszym interesom obu Krajów
 i przyczyni się do ich kulturalnego i gospodar-
 czego rozwoju,

postanowili zawrzeć w tym celu Układ
 o Przyjaźni i Wzajemnej Pomocy i wyzna-
 czyli jako swoich pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
 Pana Józefa Cyrankiewicza, Pre-
 zesa Rady Ministrów i
 Pana Zygmunta Modzelewskiego,
 Ministra Spraw Zagranicznych,

Prezydent Republiki Czechosłowackiej
 Pana Klementa Gottwalda, Prezesa
 Rady Ministrów i
 Pana Jana Masaryka, Ministra Spraw
 Zagranicznych,

którzy po wymianie swych pełnomoc-
 nictw, uznanych za sporządzone w dobrej i na-
 leżytej formie, zgodzili się na następujące po-
 stanowienia:

Artykuł 1.

Wysokie Umawiające się Strony zobowią-
 zują się oprzeć wzajemne stosunki na podsta-
 wie stałej przyjaźni, rozwijać je i umacniać
 podobnie jak i swą gospodarczą i kulturalną
 współpracę.

S M L O U V A
O PŘÁTELSTVÍ A VZÁJEMNÉ POMOCI
 mezi
REPUBLIKOU POLSKOU
 a
REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU,

President republiky Polské
 a President Československé republiky,

ve snaze zajistiti pokojný rozvoj těchto
 dvou slovanských zemí, které, sousedíce přímo
 š Německem, byly v průběhu celých svých
 dějin předmětem německé útočnosti, při čemž
 sama jejich existence byla nejednou ohrožena,
 vyvozující závěry ze zkušeností poslední války,
 která postavila oba národy před smrtelné ne-
 bezpečí, uvědomující si životní zájem, jež
 obě země mají na společné obraně pro případ,
 že by Německo obnovilo svou útočnou poli-
 tiku proti jejich svobodě, nezávislosti a územní
 celistvosti, přesvědčení, že společná obrana
 proti takovému nebezpečí je v zájmu udržení
 obecného míru a mezinárodní bezpečnosti,
 která je nejvyšším cílem organizace Spojených
 národů, k níž obě země náležejí, uvědomující
 si, že přátelství a úzká spolupráce mezi repu-
 blikou Polskou a republikou Československou
 se shodují s nejživotnějšími zájmy obou zemí
 a přispějí k jejich rozvoji kulturnímu a hos-
 podářskému, se dohodli uzavřít k tomuto cíli
 smlouvu o přátelství a vzájemné pomoci a
 jmenovali svými zmocněnci:

President republiky Polské
 pana předsedu Rady ministrů Józefa
 Cyrankiewicze a
 pana ministra zahraničních věcí Zygmun-
 ta Modzelewského

President Československé republiky
 pana předsedu vlády Klementa Gott-
 walda a
 pana ministra zahraničních věcí Jana
 Masaryka

kteří, vyměňivše si své plné moci a shle-
 davše je v dobré a náležité formě, dohodli se
 na těchto ustanoveních:

Článek 1.

Vysoké smluvní strany se zavazují vybu-
 dovati své vzájemné vztahy na podkladě stá-
 lého přátelství a rozvíjetí je a zajišťovati,
 právě tak, jako svou spolupráci hospodářskou
 a kulturní.

Artykuł 2.

Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się stosować za wspólną zgodą wszelkie dostępne im środki dla uniemożliwienia każdej nowej groźby agresji ze strony Niemiec lub ze strony każdego innego państwa, które połączyłoby się w tym celu z Niemcami bezpośrednio lub we wszelki inny sposób.

W tym celu Wysokie Umawiające się Strony będą uczestniczyły w duchu jaknajszerszej współpracy w każdej międzynarodowej akcji, zmierzającej do utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego i w pełni przyczyniać się będą do urzeczywistnienia tego celu.

Wysokie Umawiające się Strony będą przy wykonywaniu niniejszego Układu przestrzegać swych zobowiązań, wynikających z ich członkostwa w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 3.

Jeżeli jedna z Wysokich Umawiających się Stron zostanie wciągnięta w działania wojenne z Niemcami, które wznowiłyby swoją politykę agresji lub z jakimkolwiek innym państwem, które połączyłoby się z Niemcami w tej polityce, druga z Wysokich Umawiających się Stron udzieli Jej niezwłocznie swej pomocy wojskowej oraz wszelkiej innej pomocy wszystkimi środkami, będącymi w Jej rozporządzeniu.

Artykuł 4.

Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się nie zawierać żadnego sojuszu ani nie brać udziału w żadnej koalicji, skierowanych przeciwko drugiej Wysokiej Umawiającej się Stronie.

Artykuł 5.

Niniejszy Układ zostaje zawarty na okres lat dwudziestu licząc od dnia jego wejścia w życie. Jeżeli żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie Układu na dwanaście miesięcy przed upływem wymienionego okresu dwudziestoletniego, pozostanie on w mocy na okres dalszych pięciu lat i w ten sposób dalej aż do chwili, gdy jedna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie go na dwanaście miesięcy przed upływem bieżącego okresu pięcioletniego.

Niniejszy Układ, za którego część integralną uważa się Protokół — Załącznik, będzie ratyfikowany w jaknajkrótszym terminie, zaś wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Pradze możliwie najrychlej.

Układ wejdzie w życie z chwilą jego podpisania.

Článek 2.

Vysoké smluvní strany se zavazují, že učiní společně všechna opatření ve své moci, aby znemožnily jakoukoli novou hrozbu útoku se strany Německa nebo kteréhokoliv jiného státu, který by se s Německem přímo nebo jakkoli jinak sdružil.

Za tím účelem se Vysoké smluvní strany zúčastní v duchu nejupřímnější součinnosti všech mezinárodních akcí směřujících k zachování mezinárodního míru a bezpečnosti a plně přispějí k tomu, aby se tento cíl stal skutkem.

Při provádění této smlouvy budou Vysoké smluvní strany dbát svých závazků jakožto členů organisace Spojených národů.

Článek 3.

Kdyby jedna z Vysokých Smluvních stran byla zapletena do nepřátelství s Německem, které by obnovilo svou útočnou politiku, nebo s kterýmkoli jiným státem, který by se s Německem v této politice sdružil, poskytne jí neprodleně druhá Vysoká smluvní strana vojenskou pomoc a veškerou jinou podporu všemi prostředky, které má po ruce.

Článek 4.

Vysoké smluvní strany se zavazují nesjednávatí žádná spojení a neúčastnit se žádné koalice, které by byly namířeny proti druhé Vysoké smluvní straně.

Článek 5.

Tato smlouva jest uzavřena na dobu dvaceti let od svého vstoupení v platnost. Jestliže žádná Vysoká smluvní strana smlouvu nevypoví dvanáct měsíců před uplynutím řečeného období dvaceti let, zůstane smlouva v platnosti pro období pěti let a tak dále až do té doby, dokud by ji jedna z Vysokých smluvních stran nevypověděla dvanáct měsíců před uplynutím běžícího pětiletého období.

Tato smlouva, jejíž dodatkový protokol jest považován za její integrující součást, bude ratifikována v době co nejkratší a výměna ratifikací bude provedena v Praze co možná nejdříve.

Smlouva nabude účinnosti jakmile bude podepsána.

Artykuł 6.

Niniejszy Układ sporządzony jest w języku polskim i czeskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową ważność.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszy Układ i wycisnęli na nim swe pieczęcie.

Sporządzono w Warszawie w dwu egzemplarzach dnia 10 marca 1947 r.

Z upoważnienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

L. S. (—) Józef Cyrankiewicz
(—) Zygmunt Modzelewski

Z upoważnienia Prezydenta Republiki Czechosłowackiej

L. S. (—) Gottwald
(—) Jan Masaryk

PROTOKÓŁ — ZAŁĄCZNIK

Do Układu o Przyjaźni i Wzajemnej Pomocy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY

w przekonaniu, że trwała przyjaźń wymaga uregulowania wszystkich spraw, będących w zawieszeniu, między obydwojma Krajami, są zgodne w tym,

że rozstrzygną na podstawie wzajemnej zgody nie później niż w ciągu dwu lat, licząc od dnia podpisania Układu o Przyjaźni i Wzajemnej Pomocy, wszystkie kwestie terytorialne, istniejące obecnie między obydwojma Krajami,

że, mając na uwadze potrzebę możliwie najszybszej odbudowy gospodarczej i kulturalnej obydwu Krajów, przystąpią w możliwie najkrótszym terminie do zawarcia umów, służących temu celowi,

że zapewnią Polakom w Czechosłowacji względnie Czechom i Słowakom w Polsce w ramach praworządności i na zasadzie wzajemności możliwości rozwoju narodowego, politycznego, kulturalnego i gospodarczego (szkoły, stowarzyszenia, spółdzielnie na zasadzie jedności spółdzielczości w Polsce względnie w Czechosłowacji).

Sporządzono w Warszawie, dnia 10 marca 1947 r.

(—) Józef Cyrankiewicz
(—) Zygmunt Modzelewski

(—) Gottwald
(—) Jan Masaryk

Článek 6.

Tato smlouva je sepsána v jazyce polském a českém a obě znění mají stejnou platnost.

Čemuž na svědomí jmenovaní zmocněnci podepsali tuto smlouvu a připojili k ní své pečeti.

Dáno ve Varšavě ve dvou vyhotoveních dne 10.III. 1947.

Z plné moci Presidenta republiky Polské:

L. S. Józef Cyrankiewicz v. r.
Zygmunt Modzelewski v. r.

Z plné moci Presidenta Československé republiky:

L. S. Klement Gottwald v. r.
Jan Masaryk v. r.

DODATKOVÝ PROTOKOL

K Smlouvě o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Polskou a republikou Československou.

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY

presvědčeny, že trvalé přátelství vyžaduje vyřízení všech otázek stávajících mezi oběma zeměmi, jsou zajedno v tom,

že vyřeší na základě vzájemné dohody nejpozději do dvou roků ode dne podpisu Smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci všechny územní otázky, které se nyní kladou mezi oběma zeměmi;

že, majíce na zřeteli nutnost urychlit co možná nejvíce hospodářskou a kulturní obnovu obou zemí, přikročí v nejkratší možné lhůtě k sjednání dohod, které by sloužily tomuto cíli;

že zajistí Polákům v Československu a obráceně Čechům a Slovákům v Polsku v rámci zákonnosti (právního řádu) a na základě vzájemnosti možnosti národnostního, politického, kulturního a hospodářského rozvoje (školy, spolky, družstva na základě jednotky družstevní organizace v Polsku, respektive v Československu).

Dáno ve Varšavě dne 10.3 1947.

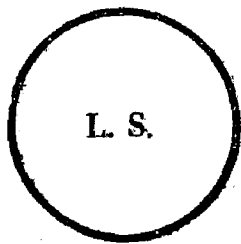
(—) J. Cyrankiewicz
(—) Z. Modzelewski

(—) Gottwald
(—) Jan Masaryk

Po zaznajomieniu się z powyższym układem uznany on został za słuszny zarówno w całości jak i każde z postanowień w nim zawartych, oświadcza się, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony oraz że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

w Warszawie, dnia 26 czerwca 1947 r.

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Józef Cyrankiewicz*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *Zygmunt Modzelewski*